

Академії педагогічних наук України, ректор Черкаського держуніверситету О. Ф. Б о е ч к о.

Учасники Всеукраїнських читань поклали квіти до пам'ятників Б. Хмельницькому в Черкасах та Т. Г. Шевченку — в Каневі.

Л. В. БАЖЕНОВ (Кам'янець-Подільський)

Створення Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАНУ у Кам'янці-Подільському

Позаторік на базі історичного факультету Кам'янець-Подільського педагогічного інституту створено Центр дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України. Основою його фундації став спільний наказ від 1 червня 1995 р., підписаний керівниками відповідних установ — академіком НАН України В. А. Смолем і професором А. О. Копиловим.

Чому саме в Кам'янці-Подільському засновано один з десяти державних наукових центрів регіонального вивчення історії України? Це місто уже з другої половини XIX ст. є визнаним в Україні громадсько-науковим осередком краєзнавчого руху та комплексного вивчення минувшини Поділля. Саме в ньому зросли і творили такі відомі дослідники краю, як М. В. Симашкевич, Й. Й. Ролле, Ю. Й. Сіцінський, В. О. Герінович, О. З. Неселовський (XIX — перша третина XX ст.), а сьогодні примножують їх традиції науковими здобутками авторитетні поділлязнавці І. С. Винокур, В. С. Степанков, М. Г. Кукурудзяк, О. М. Завальнюк, М. Б. Петров, С. В. Трубочанінов, Т. А. Сис, І. В. Гарнага й інші. На базі історичного факультету педінституту проведено протягом 1965—1996 рр. дев'ять Подільських, вісім міжнародних і всеукраїнських історико-краєзнавчих конференцій, які широко відомі в науковому світі. Тільки у 1995 р. видано 15 монографій, посібників, брошур, методичних вказівок, пов'язаних з розробкою історії подільського краю. Визнанням наукових заслуг кам'янчан й стало відкриття державного дослідницького центру, на який покладені завдання інтегрувати академічну й вузівську науку в розв'язанні вузлових історичних проблем, якісно розвивати і зміцнювати співробітництво вчених Інституту історії України й педагогічного інституту, консолідувати творчі зусилля усіх причетних в державі та за її межами до розробки минувшини подільських областей.

За півторарічну діяльність Центр дослідження історії Поділля пройшов стадію свого організаційного становлення. Він спирається на працю поки що прийнятих у свої лави 75 почесних і дійсних членів. Керівним органом Центру стала його вчена рада, до складу якої входять 19 провідних науковців Інституту історії України, педагогічного інституту та інших установ Хмельниччини і Вінниччини. Водночас налагоджені зв'язки Центру з рядом краєзнавчих осередків Поділля і Волині, створюється матеріальна і видавнича база.

Дослідницький центр уже має свої перші творчі здобутки. Зокрема, позитивний резонанс у державі здобув проведений у Кам'янці-Подільському 22—23 вересня 1995 р. спільно з Інститутом історії України та місцевим історичним музеєм-заповідником всеукраїнський симпозіум "Поділля і Волинь у контексті історії українського національного відродження", присвячений 400-річчю від дня народження Богдана Хмельницького-

го¹. Центр взяв діяльну участь разом із старосинявськими (Хмельниччина) і моголівськими (Вінниччина) краєзнавцями в організації регіональних наукових форумів "Пилявецька битва 1648 року в історії України"², "Перша Моголів-Подільська краєзнавча конференція"³ та виданні їх матеріалів.

До найближчих перспектив наукової роботи Центру варто віднести підготовку всеукраїнського наукового симпозіуму "Проблеми археології Поділля і Південно-Східної Волині", який приурочено до такої важливої події в культурному і науковому житті України, як відкриття в 1997 р. у місті музею археології Поділля, організацію наступного року міжнародної наукової конференції "Кам'янець-Подільський і Кам'янецьчина в контексті європейської історії". Сьогодні Центр зайнятий підготовкою до видання першого тому своїх наукових праць, формує авторський колектив для створення книги "Подільський енциклопедичний словник". Є чимало й інших перспективних задумів наукової діяльності. Але вони можуть бути реалізовані в сучасних умовах при підтримці спонсорів і меценатів, тісному співробітництві усіх вчених і краєзнавців на ґрунті дослідження історії Поділля. Вчена рада Центру чекає ділових пропозицій, наукових і науково-популярних праць, статей, повідомлень. Наша адреса: 281900 Кам'янець-Подільський, вул. Татарська, 14, історичний факультет, кім. 11.

¹ Див.: Поділля і Волинь у контексті українського національного відродження. Науковий збірник / Ред. кол.: Л. В. Баженов (відп. ред.), І. С. Винокур та ін. — Хмельницький, 1995.—368 с.

² Див.: Пилявецька битва 1648 року в історії України. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції» присвяченої 400-річчю від дня народження Богдана Хмельницького 22—24 вересня 1995 р. / Ред. кол.: П. Я. Слободянюк (голова), А. Г. Філінюк та ін. — Стара Синява, 1995 (вид. 1996).— 186 с.

³ Див.: Перша Моголів-Подільська краєзнавча конференція (жовтень 1996 р.). / Ред. кол.: П. П. Бровко, І. С. Винокур та ін.). — Моголів-Подільський, 1996.—144 с.

І. Ф. КОРОЛЬ (Ужгород), С. В. ГАНУС (Ужгород)

**Міжнародна наукова конференція
"Соціально-економічні та етнополітичні
зміни в країнах Центральної
та Південно-Східної Європи
(друга половина 80-х — перша половина
90-х років ХХ ст.)"**

26—27 вересня 1996 р. в Ужгородському державному університеті (УжДУ) відбулася міжнародна наукова конференція "Соціально-економічні та етнополітичні зміни в країнах Центральної та Південно-Східної Європи (друга половина 80-х — перша половина 90-х рр. ХХ ст.)". Її відкрив голова оргкомітету ректор університету проф. В. Ю. С л и в к а . У вступному слові він розповів про плідні зв'язки вузу з науковими установами та навчальними закладами України, а також близького та далекого зарубіжжя, що дало змогу скликати конференцію такого представницького рівня і обмінятися досвідом осмислення подій недавнього минулого. Ректор акцентував увагу на здобутках науковців УжДУ за останні роки, привітав учасників міжнародного форуму і побажав їм плідної роботи.